

INLEIDING

Op maandag 27 mei 2024 is de meicirculaire 2024 door het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijkrelaties digitaal beschikbaar gesteld. De circulaire biedt nieuwe inzichten in de ontwikkelingen van het Gemeentefonds.

In dit voorstel worden de uitkomsten van de meicirculaire 2024 per onderdeel afgezet tegen de uitkomsten van de decembercirculaire 2023. De uitkomsten voor begrotingsjaar 2024 verwerken we in tweede bestuursrapportage 2024, voor 2025 en verder in de begroting 2025 en meerjarenraming 2026-2028.

In hoofdstuk 1 lichten we de middelen die we ontvangen uit het gemeentefonds toe. We starten met de algemene uitkering en gaan verder met de integratie- en decentralisatie-uitkeringen en de integratie-uitkering Sociaal Domein. Per onderdeel geven we een analyse van het verschil met de decembercirculaire 2023 en geven aan hoe de middelen worden ingezet.

In hoofdstuk 2 geven we een toelichting op de gevolgen van de meicirculaire voor ons meerjarenbeeld.

HOOFDSTUK 1 OPBOUW EN INZET MEICIRCULAIRE 2024

In totaal zijn de uitkomsten van de meicirculaire als volgt:

TOTAAL EFFECT CIRCULAIRE <i>(bedragen x € 1.000, plus is voordeel)</i>	2024	2025	2026	2027	2028
Meicirculaire 2024	138.021	140.905	133.626	134.700	135.802
Decembercirculaire 2023	136.186	135.208	125.590	126.813	127.990
Vershil	1.835	5.697	8.036	7.887	7.812

Hieronder geven we toelichting op de verschillen, opgesplitst naar algemene uitkering, de integratie- en decentralisatie-uitkeringen en de integratie-uitkering sociaal domein.

Ook gaan we in op de inzet van de middelen uit de meicirculaire. We stellen voor een deel van de extra baten te labelen door ook extra lasten te begroten. Het bedrag dat niet wordt gelabeld heeft een effect op het meerjarenbeeld. Uitgangspunt hierbij is, dat de extra baten ten gunste van het meerjarenbeeld worden gebracht, tenzij... Extra middelen zijn in de basis vrij besteedbaar.

1.1 Algemene Uitkering

Ten opzichte van de decembercirculaire 2023 constateren wij bij de algemene uitkering de volgende mutaties:

Algemene Uitkering (bedragen x € 1.000, plus is voordeel)	2024	2025	2026	2027	2028
Meicirculaire 2024	127.600	131.470	124.415	125.994	127.614
Decembercirculaire 2023	127.132	126.444	117.060	118.737	120.374
Vershil	468	5.026	7.355	7.257	7.240

Voor de toelichting op dit verschil maken we een onderscheid tussen basis- en taakmutaties. Basismutaties zijn in principe vrij besteedbaar, bij taakmutaties ontvangen we extra middelen voor een specifieke beleidsintensivering. Per taakmutatie maken we de afweging of we tegenover de extra middelen ook extra kosten voor inzet gaan begroten.

Inzet Algemene Uitkering (bedragen x € 1.000, plus is voordeel)	2024	2025	2026	2027	2028
Basismutaties	383	5.036	5.190	5.106	5.060
Incidentele korting basismutaties		-2.100			
Schrappen opschalingskorting			2.118	2.116	2.120
Te verwachten bijdrage jeugd			-271	-290	-290
<i>Subtotaal</i>	<i>383</i>	<i>2.936</i>	<i>7.037</i>	<i>6.932</i>	<i>6.890</i>
Taakmutaties:					
Vervallen bezuiniging Jeugd		1.740			
Werkdrukverlaging jeugdbescherming	105	108	102	104	105
Dienstverlening gemeenten aanpak armoede en schulden	102	108	104	107	111
Compensatieregeling niet beoogde kosten jeugdzorg	-98				
Vrijval reservering compensatieregelingen Voogdij 18+		112	106	108	109
Overige taakmutaties (onder € 50.000)	-24	22	6	6	25
<i>Subtotaal taakmutaties</i>	<i>85</i>	<i>2.090</i>	<i>318</i>	<i>325</i>	<i>350</i>
Totaal Algemene Uitkering	468	5.026	7.355	7.257	7.240

Basismutaties

Bij de basismutaties zien we in totaal tot een jaarlijks voordeel van afgerond € 5 miljoen. Merendeels komt dit door ontwikkelingen in volume- en prijsontwikkelingen. Dit bedrag is in 2025 incidenteel € 2,1 miljoen lager door de incidentele korting op het gemeentefonds die was aangekondigd in de Voorjaarsnota van het rijk en we ook al in onze perspectiefnota hebben opgenomen.

De verdere oploop van de opschalingskorting is geschrapt waardoor we vanaf 2026 € 2,1 miljoen extra ontvangen. Ook dit hebben we al in de onze perspectiefnota verwerkt.

In paragraaf 1.4 gaan we in op de inzet van deze middelen voor indexatie

Te verwachten bijdrage Jeugd

In onze meerjarenbegroting hebben we bedragen opgenomen voor nog te ontvangen rijksbijdrage Jeugdzorg. Het gaat hierbij om ons aandeel in de landelijke € 367 miljoen in 2026 en € 300 miljoen vanaf 2027. De provinciaal toezichthouder heeft aangegeven dat we niet uit kunnen gaan van het gehele bedrag, een deel daarvan is bestemd voor uitvoeringskosten van het ministerie van VWS van de Hervormingsagenda Jeugd. We

corrigeren 2026 van € 1.197.000 naar € 926.000 en 2027 en verder van € 979.000 naar 689.000.

Taakmutaties

Deze circulaire bevat een groot aantal taakmutaties. Deze lichten we hier toe.

- Vervallen bezuiniging Jeugd 2025: In het coalitieakkoord Rutte IV is een aanvullende besparing op Jeugdzorg opgenomen die oploopt naar structureel € 511 miljoen vanaf 2027. De geraamde besparing van € 500 miljoen in 2025 kan nog niet gerealiseerd worden, omdat de maatregelen die tot besparing moeten leiden nog niet zijn gerealiseerd. Daarom wordt incidenteel € 500 miljoen toegevoegd aan de algemene uitkering van het gemeentefonds. Ons aandeel bedraagt € 1.740.000.
Voor deze besparing hadden we in 2025 een stelpost opgenomen van € 1,6 miljoen. Deze stelpost vervalt in 2025. Per saldo hebben we een voordeel van € 140.000.
- Werkdrukverlaging jeugdbescherming: In het bestuurlijk akkoord over het verlagen van de werkdruk in de uitvoering van de jeugdbescherming en jeugdreclassering door de gecertificeerde instellingen is afgesproken dat het ministerie van JenV vanaf 2024 structureel jaarlijks € 30 miljoen bijdraagt aan deze werkdrukverlaging.
Voorgesteld wordt om voor deze taakmutatie ook extra lasten in de begroting op te nemen binnen programma 6 Sociaal Domein, taakveld 6.72 Maatwerkdienstverlening 18-. Regionaal wordt invulling gegeven aan bovengenoemd landelijk bestuurlijk akkoord om de werkdruk te verlagen, wat leidt tot hogere tarieven jeugdbescherming.
- Dienstverlening gemeenten aanpak armoede en schulden: Vanuit de Aanpak Geldzorgen, Armoede en Schulden (juli 2022) is € 40 miljoen aan structurele middelen voor betere dienstverlening door gemeenten op het gebied van armoede en schulden beschikbaar gesteld. Voor 2023 zijn deze middelen incidenteel beschikbaar gesteld. De toekenning vanaf 2024 zal structureel plaatsvinden.
Voorgesteld wordt om voor deze taakmutatie een stelpost aan de lastenkant op te nemen binnen programma 6 Sociaal Domein, taakveld 6.3 Inkomensregelingen. Per 1 januari 2025 gaat nieuwe regelgeving in ten behoeve van schuldhulpverlening. Dit betekent een verplichte uitbreiding van taken waar budget voor nodig is. Een nadere uitwerking en besluitvorming moet nog volgen. Daarom eerst begroten als stelpost en na besluitvorming inzet van de stelpost. De € 102.000 voor 2024 kan vrijvallen.
- Compensatieregeling niet beoogde kosten jeugdzorg: Voor de bekostiging van de compensatieregeling niet beoogde kosten jeugdzorg in 2024 wordt € 60 miljoen incidenteel uit het gemeentefonds gehaald en overgeboekt naar de begroting van het ministerie van VWS.
Voorgesteld wordt om deze incidentele taakmutatie ten laste van de vrije begrotingsruimte te brengen. Het is nog onduidelijk of wij in aanmerking komen voor de compensatieregeling, ook gezien het ingebouwde drempelbedrag. Dit wordt de komende periode onderzocht. Mochten wij wel een vergoeding ontvangen, dan wordt dit ten gunste van de vrije begrotingsruimte gebracht.

- Vrijval compensatieregelingen Voogdij 18+: In de meicirculaire 2022 is het budget van de integratie-uitkering Voogdij 18+ overgeheveld naar de algemene uitkering. Op de integratie-uitkering was een reservering achtergebleven voor eventueel nog toe te kennen compensatieregelingen. Dit restbudget (€ 32,1 miljoen) wordt nu voor 2025 en verder overgeheveld naar de algemene uitkering.
We stellen voor om de middelen voor deze taakmutatie ten gunste van de vrije begrotingsruimte te brengen.
- Overige: Er is sprake van een aantal taakmutaties kleiner dan € 50.000. Dit zijn taakmutaties Wmo hulpmiddelen, Landelijke Vreemdelingen Voorziening, Correctie extrapolatie participatie, Loon- en prijsbijstelling Voogdij 18+, Handelsregister, Ketensysteem Jeugd, BRP en Handhaving energielabel C kantoren.
Voorgesteld wordt deze middelen niet te reserveren, maar te verrekenen met ons meerjarenbeeld.

1.2 Integratie- en decentralisatie uitkeringen

De integratie- en decentralisatie uitkeringen verwerken we in principe neutraal in onze begroting. Op totaalniveau verhouden de integratie- en decentralisatie uitkeringen zich in de decembercirculaire 2023 ten opzichte van de septembercirculaire 2023 als volgt:

IU/DU (bedragen x € 1.000, plus is voordeel)	2024	2025	2026	2027	2028
Meicirculaire 2024	1.117	722	721	678	678
Decembercirculaire 2023	725	709	709	666	666
Verschil	392	13	12	12	12

Ten opzichte van de decembercirculaire is sprake van € 0,4 mln. meer middelen in 2024. In de jaren daarna zijn de aanpassingen beperkt.

We benoemen deze uitkeringen, geven een toelichting bij uitkeringen boven de €50.000 en geven aan hoe en of deze middelen ingezet gaan worden.

Inzet IU/DU (bedragen x € 1.000, plus is voordeel)	2024	2025	2026	2027	2028
Uitvoeringskosten Omgevingswet	381				
Overige mutaties	11	13	12	12	12
Verschil	392	13	12	12	12

- Uitvoeringskosten Omgevingswet: We ontvangen € 381.000 om in onze transitie ervoor te kunnen zorgdragen dat we aangesloten, geoefend en ingeregeld zijn en voldoen aan de in de omgevingswet gestelde eisen. In een raadsbrief van juni 2024 is de stand van zaken weergegeven van de beschikbare budgetten en de te verwachten bestedingen voor de implementatie van de omgevingswet. In deze brief is aangegeven, dat met name vanwege onzekerheden over de kosten voor het opstellen van een gebiedsdekkend omgevingsplan en omgevingsvisie aanvullende rijksmiddelen (die nu beschikbaar worden gesteld) nodig zijn voor de implementatie.

Voorgesteld wordt om deze middelen hiervoor in te zetten.

- Overige mutaties
Er is sprake van kleine mutaties bij Armoedebestrijding kinderen, Antidiscriminatievoorzieningen, Voorschoolse voorziening peuters en Einde lening inburgeringsplichtig.
Voorgesteld wordt deze middelen te verrekenen met ons meerjarenbeeld.

1.3 Integratie-uitkering sociaal domein

De integratie-uitkering sociaal domein is een uitkering bestemd voor diverse deeltaken binnen het sociaal domein.

IU Sociaal domein <i>(bedragen x € 1.000, plus is voordeel)</i>	2024	2025	2026	2027	2028
Meicirculaire 2024	9.304	8.713	8.490	8.028	7.510
Decembercirculaire 2023	8.329	8.055	7.821	7.410	6.950
Vershil	975	658	669	618	560

Ten opzichte van de decembercirculaire is sprake van € 1,0 mln. meer middelen in 2024 en circa € 0,6 miljoen in de jaren daarna.

IU Sociaal domein <i>(bedragen x € 1.000, plus is voordeel)</i>	2024	2025	2026	2027	2028
Participatie, waarvan:	975	658	669	618	560
- loonprijsontwikkeling wsw	564	576	581	524	460
- infrastructuur ontwikkelbedrijf	334	0	0	0	0
- nieuw beschut	77	82	88	94	100
Voogdij/18+	0	0	0	0	0

We ontvangen voor participatie een hogere integratie-uitkering door loon- en prijsbijstelling, incidentele tegemoetkoming bij de financiële uitdagingen rondom de infrastructuur van sociaal ontwikkelingsbedrijven in 2024 en een verhoging rijksbijdrage beschut werk.

Voorgesteld wordt om:

- *De loonprijsontwikkeling wsw te reserveren als een stelpost op taakveld 6.4. Voor indexatie van onze kosten Novatec hebben we deze middelen nodig. Er is hiervoor geen dekking in onze stelpost indexatie. Dit conform de gebruikelijke systematiek.*
- *De incidentele bijdrage in kader van de landelijke transformatie van het ontwikkelbedrijf te reserveren als een stelpost op taakveld 0.8. Dit in afwachting van een nader plan om hieraan invulling te geven.*
- *De middelen voor nieuw beschut voor 2024 ten gunste van de vrije begrotingsruimte te brengen. Bij eerste bestuursrapportage 2024 is het budget nieuw beschut al incidenteel geactualiseerd (met € 88.000 verhoogd). Voor de jaren 2025 tot en met 2028 de begrote lasten op Begeleide Participatie te verhogen.*

1.4 Inzet indexatie

In paragraaf 1.1 hebben we aangegeven dat we bij de basismutaties extra middelen ontvangen door ontwikkelingen in volume- en prijsontwikkelingen. We gaan deze middelen ook inzetten ter dekking van loon- en prijsstijgingen.

Voor deze stijgingen baseren we ons op percentages voor 2025 van het Centraal Planbureau (CPB) die in de meicirculaire zijn opgenomen. Voor overheidssalarissen is dat 4,4%, voor prijzen (CPI) 2,8%. Voor stijgingen sociaal domein zijn andere afspraken gemaakt, deze stijging komt neer op 4,96%. De stijgingen bij Verbonden partijen zijn overgenomen uit de betreffende begrotingen.

Indexatie meicirculaire 2024 (bedragen in €)	% 2025	Basisbedrag	Indexatie Begroting 25 en verder
<i>Salarissen personeel en bestuur</i>	4,40%	48.000.000	2.112.000
Jeugd en Wmo	4,96%	33.000.000	1.636.800
Wmo- en leerlingenvervoer, RSR, De Schans			250.000
<i>Sociaal domein</i>			1.886.800
<i>Subsidies</i>	4,40%	4.900.000	215.600
VRG			178.900
PG en Z / GGD			52.000
Bedrijfsvoeringskosten RIGG			21.000
ODG			45.000
Kleinere			30.000
<i>Verbonden partijen</i>			326.900
<i>Fysiek: wegen, openbaar groen, beheer gebouwen en tractie</i>	2,8%	9.900.000	277.200
<i>Overig: Automatisering, VNG ed</i>	2,8%	5.000.000	140.000
Totaal			4.958.500

HOOFDSTUK 2 EFFECT MEERJARENBEELD MIDDELEN MEICIRCULAIRE 2024

In dit hoofdstuk gaan we in op het meerjarenbeeld na verwerking van de meicirculaire.

We ontvangen extra middelen die oplopen van € 1,8 miljoen in 2024 tot € 7,8 miljoen in 2028. Tegenover deze extra baten komen ook extra lasten te staan: vervallen stelpost jeugd, inzet taakmutaties, inzet decentralisatie en integratieuitkeringen en inzet middelen voor indexatie. Na verwerking van de meicirculaire en de voorgestelde inzet blijft een bedrag over dat we verrekenen met het meerjarenbeeld:

Ruimte meerjarenbeeld <i>(bedragen x € 1.000, plus is voordeel)</i>	2024	2025	2026	2027	2028
Effect meicirculaire 2024	1.835	3.957	8.036	7.887	7.812
Meicirculaire Hervormingsagenda Jeugd		1.740			
Stelpost Hervormingsagenda Jeugd		-1.600			
Taakmutatie: Werkdrukverlaging jeugd	-105	-108	-102	-104	-105
Taakmutatie Armoede en schulden		-108	-104	-107	-111
IU/DU Omgevingswet	-381				
IU Participatie	-898	-658	-669	-618	-560
Indexatie		-5.000	-5.000	-5.000	-5.000
Ruimte voor meerjarenbeeld	451	-1.777	2.161	2.058	2.036

In de Perspectiefnota 2025-2028 hebben we een voorlopig meerjarenbeeld geschetst. Daarin hebben we al een aantal effecten uit de Voorjaarsnota van het rijk verwerkt. De ruimte in het meerjarenbeeld uit deze meicirculaire wijkt daar beperkt vanaf:

Ruimte meerjarenbeeld <i>(bedragen x € 1 mln plus is voordeel)</i>	2024	2025	2026	2027	2028
Meerjarenbeeld Perspectiefnota		-2,9	-9,4	-8,7	-9,0
Mutatie		0,3	0,1	-0,0	-0,1
Aangepast meerjarenbeeld		-2,6	-9,3	-8,7	-9,1

Verwerking van de voorstellen volgt in de tweede bestuursrapportage 2024 en bij de begroting 2025.